

2. Гордієнко Ю. А. Формування педагогічної толерантності майбутніх учителів іноземних мов початкової школи : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ, 2017. 20 с.

3. Делянченко В. М. Педагогічна модель процесу формування толерантності у майбутніх соціальних педагогів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/6112/1/педагогічна%20модель%20процесу%20формування%20толерантності%20у%20майбутніх.pdf> (дата звернення: 30.01.2025).

4. Люлька Г. А. Педагогічна толерантність як професійна якість сучасного вчителя початкових класів. *Молодий вчений*. 2020. № 2 (78). С. 435-437.

Літовченко Т. А.,

д-р мед. наук,
професор, завідувачка кафедри
неврології та дитячої неврології,
Навчально-науковий інститут
післядипломної освіти,
Харківський національний
медичний університет, м. Харків

Черненко А. Г.,

PhD (медицина), асистент кафедри
неврології та дитячої неврології,
Навчально-науковий інститут
післядипломної освіти,
Харківський національний
медичний університет, м. Харків

УДК 378.147:616.8

DOI: <https://doi.org/10.64076/ihrc250630.02>

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ТА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З НЕВРОЛОГІЇ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ЗМІН ОСВІТИ

Сучасні трансформаційні процеси в освіті, зумовлені як воєнними обставинами, так і цифровими змінами, суттєво впливають на організацію післядипломної медичної підготовки. Зокрема, навчання фахівців з неврології вимагає адаптації традиційних підходів до нових умов. Кафедра неврології та

дитячої неврології Навчально-наукового інституту післядипломної освіти Харківського національного медичного університету активно впроваджує комбіновані освітні моделі, що базуються на принципах адаптивності, міждисциплінарності та гнучкості. Такі підходи забезпечують ефективність і доступність навчального процесу навіть за умов обмеженого фізичного доступу до клінічної бази.

Підготовка лікарів-неврологів у післядипломній освіті реалізується через поєднання дистанційного та гібридного навчання. Дистанційна форма використовується під час тематичних циклів удосконалення і включає лекції, семінари, самостійну роботу на платформах Moodle та Google Meet. Для спеціалізації та інтернатури застосовується гібридний формат, який дозволяє поєднувати онлайн-заняття з очним тренуванням практичних навичок. Освітній процес ґрунтується на впровадженні таких інноваційних підходів, як обернене навчання, кейс-методика та проблемно-орієнтоване навчання. Зокрема, курсанти попередньо опрацьовують теоретичний матеріал, а під час синхронної взаємодії з викладачем працюють над клінічними кейсами, аналізують діагностичні стратегії та терапевтичні рішення.

Структура навчального процесу вибудовується за трикомпонентною моделлю: попередня підготовка за допомогою відеолекцій, інтерактивних підручників і діагностичних алгоритмів; семінарські заняття з розбором клінічних ситуацій у режимі реального часу; та практична рефлексія – самостійна робота курсантів з клінічними завданнями, тестами і дискусіями у навчальних форумах. Значну роль у підвищенні якості навчання відіграють такі освітні інновації, як мікронавчання – подання матеріалу у формі коротких модулів, адаптованих до реального клінічного досвіду; оцінювання в реальному часі за допомогою вбудованих у Moodle тестів; імітаційні сценарії з елементами рольової гри; а також можливість навчання з будь-якого пристрою через інтеграцію із мобільними платформами.

Результати анкетування слухачів (2024–2025 роки, $n = 127$) підтверджують ефективність зазначеного підходу: 87 % респондентів відзначили зручність і доступність формату, 71 % повідомили про покращення засвоєння матеріалу, 78 % схвально оцінили використання кейс-методів. Лише 6 % зазначили суттєві технічні труднощі, переважно пов'язані з якістю інтернет-з'єднання або обмеженими технічними ресурсами. До основних переваг обраної моделі належать гнучкість графіка, інклюзивність для лікарів із різних регіонів та осіб з інвалідністю, а також мотиваційний ефект активної участі в інтерактивному навчальному середовищі.

Водночас, актуальними залишаються виклики, пов'язані з необхідністю підвищення цифрової грамотності як у слухачів, так і у викладачів, високими

вимогами до методичного супроводу, а також потребою в технічному забезпеченні процесу. Попри це, впроваджена система дозволяє курсантам ефективно формувати клінічні компетентності без відриву від професійної діяльності, адаптуючи здобуті знання до практики.

Таким чином, післядипломна освіта з неврології потребує переосмислення традиційної педагогіки в напрямку використання гнучких і персоналізованих форматів навчання. Гібридна модель із цифровими компонентами не лише забезпечує безперервність професійного розвитку в умовах війни, а й формує якісні компетенції на основі сучасних освітніх підходів. У подальшому кафедра планує розширення елементів адаптивного навчання та індивідуалізації освітньої траєкторії курсантів із урахуванням потреб системи охорони здоров'я та викликів часу.

Список використаних джерел

1. Recommendations of the international medical informatics association (IMIA) on education in biomedical and health informatics: second revision / J. Bichel-Findlay et al. International journal of medical informatics. 2022. P. 104908. URL: <https://doi.org/10.1016/j.ijmedinf.2022.104908>.
2. E-learning perspectives in higher education institutions / V. Milićević et al. Technological forecasting and social change. 2021. Vol. 166. P. 120618. URL: <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2021.120618>.
3. Online learning in health professions education. part 1: teaching and learning in online environments: AMEE guide no. 161 / H. MacNeill et al. Medical teacher. 2023. P. 1–14. URL: <https://doi.org/10.1080/0142159x.2023.2197135>.
4. Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів: Наказ МОЗ України №446 від 22.02.2019. Офіційний вісник України. 2019. № 26. С. 257.
5. Інноваційні технології навчання в умовах модернізації сучасної освіти : монографія / за наук. ред. д. пед. н., проф. Л. З. Ребухи. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 143 с.

